

HELSINGIN YLIOPISTON IKÄIHMISTEN YLIOPISTON YHTEISTYÖVERKOSTON KEVÄTTAPAAMINEN

Torstai 26.4.2012 klo 13.00–16.00

HY Avoin yliopisto, Kluuvikatu 7, nh 564

Muistio

1. Osallistujat:

Anna-Maija Järvi-Herlevi	Haminan kansalaisopisto	
Ritva Koivula	Heinolan kansalaisopisto	
Anni Kuusela	Espoon kaupungin työväenopisto	
Sirkku Mikkonen	Haminan kansalaisopisto	
Terttu Mylläri	Kalliolan kansalaisopisto	
Anna Rauhala	Hyvinkään Opisto	
Tuula Sillanpää	Kustaankartanon Palvelukeskus	
Ulla-Margit Tiainen	Hiiden Opisto	
Mika Pohjanen	Porvoon kansalaisopisto	AC
Sarianna Purtilo	Imatran työväenopisto	AC
Mirja Vehovuori	Hiiden Opisto	AC
Tiina Reilly	HY Avoin yliopisto	
Sanna Saari-Salomeri	HY Avoin yliopisto	

2. Yhteistyöverkoston toimijoiden kuulumisia (yhteenvetoa):

- Kaikilla paikkakunnilla ja organisaatioissa toiminta on jatkunut ja opiskelijamäärät pysyneet suunnilleen ennallaan.
- Hyvinkäällä kiinnostus toimintaa kohtaan on niin suurta, että Hyvinkään Opisto kokeilee kolmannen opintopiirin käynnistämistä syksyllä 2012.
- Haminan kansalaisopistossa juhlittiin keväällä ikäihmisten yliopisto-opetuksen 10-vuotisjuhlaa.
- Sirkku Mikkonen luopuu luentosarjojen suunnittelusta suunniteltuaan vielä syksyn 2012 luentosarjan Haminan kansalaisopistoon. Sirkku Mikkosen työtä jatkaa Anna-Maija Järvi-Herlevi. Ikäihmisten yliopisto kiittää Sirkkua ansiokkaasta työstään toiminnan käynnistämiseksi ja kehittämiseksi Haminassa, ja toivottaa samalla Anna-Maija Järvi-Herlevin

tervetulleeksi mukaan Ikis-verkostoon!

- Espoossa on meneillään opiskelijoiden sukupolvenvaihdos, kun alkuperäiset, 1980-luvulta saakka mukana olleet opiskelijat ovat vähitellen jääneet pois toiminnasta. Uusia opiskelijoita kuitenkin tulee jatkuvasti.
- Espoon kaupungin työväenopisto järjesti syksyllä 2011 opintomatkan Veronaan. Koordinaattori Anni Kuusela kertoi matkasta erikseen tapaamisen myöhemmässä vaiheessa.
- Veronan kolmannen iän yliopiston opiskelijat saapuvat opintomatkalle Espooseen ja Helsinkiin syyskuussa 2012.
- Kalliolan kansalaisopisto luopuu jatkossa opintopiiritoiminnasta ja keskittyy järjestämään seminaareja ja yleisöluentosarjoja, joiden akateeminen luonne erottaa Ikäihmisten yliopisto-opetuksen opiston muusta perustoiminnasta.
- Ikä ja terveys -opintopiirimateriaali on koettu mielenkiintoiseksi, mutta osin raskaaksi sekä opiskelijoille että ohjaajille. Tästä huolimatta katsotaan, että sen aiheista (mm. kuolema) on ollut tarpeellista päästä keskustelemaan yhdessä.
- Taiteen paikka – opintopiirimateriaali on edellyttänyt ohjaajalta tavallista suurempaa uutteruutta, jotta ääniteluentosarjaan on saatu elävyyttä taideteosten kuvien välityksellä. Tässä yhteydessä keskusteltiin opetukseen ja opetusmateriaalien tekijänoikeuksiin liittyviin kysymyksiin ja sovittiin, että aiheeseen palataan tarkemmin seuraavien tapaamisten yhteydessä.

3. Kuulumisia yliopistolta

- Avoimen yliopiston uusi vt. johtaja Pirjo Hiidenmaa aloitti tehtävässään joulukuussa 2011. Pirjo Hiidenmaa on kiinnostunut Ikäihmisten yliopistosta, ja olisi mielellään tullut tapaamaan yhteistyöverkosta. Tällä kertaa se ei kuitenkaan ollut mahdollista.
- Yliopiston Tiedekulma avattiin helmikuussa 2012 Fabianinkadun ja Aleksanterinkadun kulmaan. Tiedekulmassa esitellään monin tavoin yliopiston eri tieteenaloja vuoden 2012 ajan, ja se onkin varteenotettava opintoretikohde myös Ikäihmisten yliopiston opintoryhmille. Tiedekulman verkkosivut: www.helsinki.fi/tiedekulma
- Ikäihmisten yliopisto järjesti Tiedekulmassa "Aina on oikea ikä" – tapahtuman perjantaina 23.3.2012. Tapahtuma oli osa EU:n Aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvienvälisen solidaarisuuden teemavuotta 2012, ja onnistui hyvin.
- Ikäihmisten yliopistossa teetetään oma juliste syksyn 2012 aikana. Myös yhteistyöverkoston jäsenet saavat tilata julistetta itselleen. Lisätietoja syksyllä 2012.

- Helsingin yliopiston Studia Generalia – yleisöluentosarjan teema on syksyllä 2012 ”Ruoka”. Luentosarja järjestetään yliopistolla 4.10.–8.11. torstaisin klo 17.00–19.00. Luennot verkkovideoidaan, ja niitä voi seurata internetin välityksellä sekä suorina lähetyksinä että jälkikäteen. On mahdollista, että luentosarjasta tuotettaisiin Ikäihmisten yliopiston opintopiirimateriaalia. Asiasta keskustellaan Ikäihmisten yliopiston yhteistyöverkostossa syksyllä 2012.

4. Valtakunnallisia Ikis-kuulumisia

- Ikääntyvien yliopistotoiminnan valtakunnallinen neuvottelukunta koostuu niiden avointen yliopistojen ja kesäyliopistojen edustajista, jotka koordinoivat toimintaa oman yliopistonsa alueella. Helsingin yliopiston Ikäihmisten yliopiston edustaja neuvottelukunnassa on koulutussuunnittelija Sanna Saari-Salomeri varajäsenenään koulutuspäällikkö Anni Ukskoski. Neuvottelukunta kokoontuu yleensä kaksi kertaa vuodessa.
- Ikääntyvien yliopistotoiminnan valtakunnallinen neuvottelukunta tapaa peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardsonin maanantaina 7.5.2012. Tapaamisen tarkoituksena on esitellä ikäihmisten yliopistotoimintaa ja tuoda esiin sen merkitystä ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitäjänä ja tätä kautta edistää oman rahoituksen saamista toiminnalle.

Delegaatioon osallistuvat neuvottelukunnan pj. Leena Meriläinen (Jyväskylän kesäyliopisto), Ahti Rekonen (ikis-opiskelija Jyväskylästä), Pirjo Hiidenmaa (HY Avoin yliopisto), Sanna Saari-Salomeri (HY Avoin yliopisto) sekä mahdollisesti joku maamme gerontologian professoreista. Ikäihmisten yliopiston yhteistyöverkoston tapaamisessa esitettiin lisäksi, että delegaatioon pyrittäisiin saamaan edustaja myös Kansalaisopistojen Liitosta (KOL).

- Seuraavat Tieteen päivät järjestetään Helsingissä 13.1.2013. Ikääntyvien yliopistotoiminta osallistuu Tieteen päiviin järjestämällä ohjelmaa ja esittäytymällä omalla standillaan. Lisätietoja syksyllä 2012.
- Ikääntyvien yliopistotoiminnan valtakunnallinen kehittämisseminaari järjestetään seuraavan kerran vuonna 2013. Edellinen kehittämisseminaari ”Myytit murtuvat” järjestettiin Tampereella syksyllä 2011.
- Vuosi 2012 on nimetty EU:ssa Aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvienvälisen solidaarisuuden teemavuodeksi. Vuoden keskeisiä teemoja ovat työurien tukemiseen liittyvät kysymykset, elinikäinen oppiminen, muut aktiiviseen ikääntymiseen liittyvät kysymykset ja sukupolvien välinen solidaarisuus eri elämänalueilla.

Teemavuoden yhdeksi tavoitteeksi on kirjattu ”Ikääntyvien yliopistotoiminnan näkyvyyden lisääminen”. Kannattaakin hyödyntää teemavuodesta saatavaa synergiaetua mm. omasta Ikäihmisten yliopistotoiminnasta tiedottaessa tai esitellä toimintaa omalla paikkakunnalla järjestettävissä teemavuoden tapahtumissa. Teemavuotta koordinoi Suomessa

Työterveyslaitos. Lisätietoja teemavuoden tavoitteista, tapahtumista ja oheismateriaaleista:
www.ttl.fi/activeaging

5. Espoon työväenopiston opintomatka Veronaan syksyllä 2011

Koulutuskoordinaattori Anni Kuusela kertoi yhteistyöverkoston tapaamisessa Espoon työväenopiston järjestämästä opintomatka Veronaan marraskuussa 2011:

- Matkan tavoitteena tutustua Veronan Kolmannen iän yliopistoon, vaihtaa kokemuksia ja käytänteitä sekä selvittää mahdollisuuksia pidempiaikaiselle yhteistyölle.
- Matkaohjelma muistion liitteenä.
- OPM hankerahoitus (sis. henkilökunnan matkat, osan matkaohjelmasta)
- Osallistujat: 6 opiskelijaa + 2 työväenopiston työntekijää
- Käytäntöjä ja ideoita myös meillä pohdittavaksi: vapaaehtoiset emeritus-luennoitsijat, vastavalmistuneiden "gradusarjat"?
- Haasteita: ulkopuoliseen rahoitukseen liittyneet viivästykset, matkanjärjestelyt: tiedotus, ilmoittautumiset, lentojen varaukset, kieli
- Veronan Kolmannen iän yliopiston opiskelijat tulevat vastavierailulle Espooseen ja Helsinkiin syyskuussa 2012 (todennäköisesti 17.-21.9.2012).

6. Työpajatyöskentely: Tavoitteet ja yhteenveto

Työpajatyöskentelyn ajaksi tapaamisen osallistujat jakautuivat kahteen ryhmään, joista toisen koostui opintopiirin ohjaajista ja toinen luentosarjojen ja seminaarien suunnittelijoista. Lopuksi teemoista keskusteltiin yhteisesti.

Työskentelyn tavoitteena oli jakaa kokemuksia, saada tukea kunkin ikistoimijan omaan työhön sekä kerätä tietoa yhteistyöverkoston toiminnan vahvistamiseksi pohtimalla seuraavia kysymyksiä:

- Millaisia erilaisia / yhteisiä kokemuksia ryhmällä on ikistyöstä? Millaisia hyviä ja huonoja käytäntöjä voitte jakaa toinen toisillenne?
- Millaisia haasteita omaan ikistyöhön liittyy juuri tällä hetkellä tai yleisemmin?
- Millaisia toiveita ryhmällä on koskien yhteistyöverkoston toimintaa ja sitä koordinoivaa Avointa yliopistoa?
- Toiveita koskien yhteistyöverkoston tapaamisia?

Yhteenvetoa keskustelusta:

- Toiveita koskien yhteistyöverkoston tapaamisia ja toimintaa:
 - o vähintään kerran vuodessa, mieluiten kahdesti (jatkossa esim. helmikuu + elokuu)
 - o seuraava tapaaminen torstaina 30.8.2012
 - o sisällöltään enemmän toimintaa eteenpäinvievää kuin informaation jakamista
 - o yhteisöllisyyden ja keskinäisen yhteistyön vahvistaminen tärkeää
 - o yhteisistä tapahtumista tulisi saada tietoa mahdollisimman varhain

- Yhteiset opintomatkat
 - o kiinnostusta tuntuu olevan, yhteistyöllä helpompi järjestää ja saada osallistujia
 - o Sovittiin: Sirkku Mikkonen järjestää yhteisen opintomatkan Petroskoihin keväällä 2013

- Omassa työssä koettuja haasteita
 - o Ajan riittäminen (suunnitteluun, valmisteluun, opintopiirin kokoontuessa)
 - o monenikäiset ja toimintakyvyltään monenlaiset opiskelijat
 - Huom! Opiskelijoidenkin välinen ikäero voi olla useita vuosikymmeniä! Sukupolvet kohtaavat myös opintoryhmien sisällä.
 - Miten osata huomioida omassa työssä esimerkiksi muistiin liittyvät ongelmat?
 - Opintorettkohteet ja osallistujien fyysinen toimintakyky?

- Ikäihmisten yliopisto-opinnot ja yliopistollisuus
 - o Voisivatko ikäihmisten yliopistossa käydyt opinnot toimia osasuorituksina esimerkiksi joillain Avoimen yliopiston opintojaksoilla?

- Opintopiirimateriaalit
 - o Onko YLE:ltä saatavissa uutta dvd-materiaalia? Sanna Saari-Salomeri selvittää asiaa.

7. Yhteistyöverkoston tapaaminen päättyi klo 16.00. Kiitos kaikille osallistujille!